

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 374

Červenec-srpen 1987

DR. MIKULÁŠ FERJENČÍK

KU 19. VÝROČIU SOVIETSKEJ OKUPÁCIE ČESKOSLOVENSKA

Ku Mnichovu, kde Československo bolo dané Hitlerovi napospas ako výkupné za pochybný mier, pribudol v histórii Českoslovenaka ďalší význačný deň vo 21. auguste 1968 podobného významu. Podobného v tom, že aj tu malo Československo slúžiť ako obeť, aby bol zachovaný "mier a priateľstvo" so Sovietmi. Po druhej vojne namiesto slobody prišli Sovieti a bolševici. Boli sme krátkozrakosťou západných politikov "oslobodení" sovietskou armádou, ktorej sme pritom ešte aj vojensky pomáhali. V slovníku Sovietov oslobodenie a okupácia majú totožný význam. Pripadli sme tak do mocenskej sféry Sovietov, a to podľa nepísanej dohody spojencov: "kto čo zo spojencov vojensky obsadí, to bude držať." Predpokladalo sa pritom, že dojde pozdejšie k nejakému mierovému narovnaníu.

Február 1948 bol už vlastne len logickým následkom hriechnej dovery amerického prezidenta v poctivosť Stalina. Podľa hli sme zrade našich komunistov bez odporu. Verili sme im, ačkoľvek naši vedúci politici prvej republiky znali plány a zmyslenie Gottwalda a ostatných. Po februári 1948 sa národ začal prebúdzat' a tak musel prísť deň, ktorý vyjadroval nesúhlas a odpor zradeného národa s tým, čo sa vo februári 1948 stalo a čo po ňom u nás nasledovalo. Tento deň prišiel bez príprav, náhle, ako skoro pri všetkých živelných hnutiach odporu, bez ohľadu na to či uspeje alebo nie, nájde alebo nenájde ohlas v ostatnom slobodnom svete. Trpezlivosť národa za režimu Novotného bola u konca a národ musel nejako prejaviť svoj nesúhlas a odpor. Táto nepripravenosť, tento náhly výbuch svedčí, že išlo o odpor zdola, o odpor samotného národa. Nebol to Dubček ani Svoboda, ani ostatní komunistickí vedúci, ktorí to pripravovali a viedli. Oni sa s udalosťami, proti ktorým sa postaviť nemohli, proste len sviezli. Nás v exile zásah Sovietov neprekvapil. Sovieti Československo potrebovali. Potrebovali jeho priemysel, jeho prírodné i hospodárske zdroje, jeho strategické postavenie a nemohli za žiadnu cenu pripustiť akúkoľvek formu jeho uvoľnenia zo svojich pút, už i len z prestížnych dôvodov. Západ, tj. západná Európa nepredstavovala žiadne nebezpečie pre ich zábery. Z Ameriky mali bezpečné zprávy, že invazie nevyvolá žiadny nepriaznivý ohlas oficiálnych miest. Revolúcia - (lebo v podstate išlo o revolúciu) - bola potlačená sovietskymi tankami a Sovieti si tak trvalým vojenským obsadením zaistili všetko čo chceli a potrebovali. Stratili však dôveru a vieru v ideológiu komunizmu a to nielen v Československu, ale takmer po celom svete. Ich komunistická ideológia ukázala sa byť falošnou a slúžiacou výhradne len ich dobyvačným cieľom. Význam tohto vystriehzenia u civilizovaného sveta sa nedá uprieť a môže sa stať významným faktorom pri rozklade sovietskej državy udržiavanej tankami a bodákmi. Nové územné zisky a strategické rozširovanie Sovietov bude narážať, ako to už dnes vidíme na Afghánistane, na stále sa zvyšujúci odpor. Ohrozené národy sa pripravujú na obranu a odpor a sme tak svedkami pomalého

obkolesenia Sovietov národmi a štátmi, ktoré si stav ohrozenia uvedomujú. Tohto stavu Sovieti sú si iste vedomí, zvyšujú svoj vojenský potenciál i za cenu, že to už má a bude mať vplyv na stále sa zvyšujúci nedostatok potrieb denného života a vzrastajúcu nespokojnosť nielen ujarmených národov, ale aj ruských ľudí samotných. Tomuto vývoju sa Sovieti prirodzene bránia. Budú sa snažiť uspať a ošialiť svet novými jednami o mieri. Vo svete samotnom je možno ešte očakávať rozne výkyvy pre i protisovietske. Možu nakoniec vyvolať aj novú svetovú vojnu a zaznamenať v nej počiatkové úspechy. Predstavu konečného úspechu Sovietov na ovládnutie sveta a jeho zotročenie sa však viditeľne a pozorovateľne vzd'aluje a stráca. Invázia Československa pred 12 rokmi svojou nemorálnosťou a bezohľadnosťou - môžeme smele tvrdiť - uviedla a prebudila v pohyb sily, ktoré sa zastaviť nedajú, a ktoré nakoniec zdolajú a pochovajú barbarskú državu Sovietov.

KU DNI 21. SPRNA 1987

Letošního 21. srpna uplyne 19 let ode dne, kdy vojenské oddíly Sovětského svazu a jeho spojenců násilně obsadily Československo.

Touto sovětskou invazí byl krutě přerušen nadějný vývoj, směřující k uvolnění útlaku, k vzrůstajícímu uplatňování právního řádu, k poněhlému obnovování demokracie a svobody a k postupnému zmenšování závislosti Československa na Moskvě. Takovýto vývoj si totiž přálo zdravé jádro národa, nesené souhlasem široké veřejnosti; ono zdravé jádro národa, které se nikdy nevyrovnalo se stavem, který byl roku 1948 lidu vnucen komunistickou menšinou, udržovanou u moci jedině Moskvou, úslužnou jedině Moskvě.

Toto zdravé jádro národa se však nevzdalo naděje ani po sovětské invazi a dodnes trvající vojenské okupaci Československa. Promluvilo opět a zcela jasně v dnes již slavné "Chartě 77". Snad všichni lidé dobré vůle na celém světě nyní znají požadavky této Charty a vědí, že v dnešním Československu jsou lidem upírána základní lidská práva, zaručená závaznými mezinárodními smlouvami, vyhlášenými samotnou československou vládou.

Pro nás však nestačí litovat a naříkat. Je nutno přiložit ruku k dílu. Proto nejlépe vzpomeneme tohoto tragického výročí, když udržíme ve světě vědomí křivdy, spáchané na našem lidu jak dodnes trvající sovětskou vojenskou okupací, tak i stálým upíráním základních lidských práv a svobod; když se vynasazíme, aby se naše americká vláda, spolu s jinými vládami svobodných národů přičinila o brzké odčinění těchto křivd, kdykoli a kdekoli se k tomu naskytne vhodná příležitost a zcela zvláště právě nyní na chystané konferenci v Evropě.

O to o všechno se arci především stará

Československá národní rada americká.

VESTNIK

July-August 1987

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - O. Kovar

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telephone: 656-1117

VĚSTNÍK

Červenec-srpen 1987

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - O. Kovářová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

DR. MIKULÁŠ FERJENČÍK

PRAŽSKÁ JAR

Živelný to prejav našich národov doma a to Čechov a Slovákov v miere rovnakej. Koniec druhej svetovej vojny a porážka Hitlera nepriniesli našim národom doma očakávanú slobodu. Krvavý, nel'udský režim nacizmu bol vystriedaný ešte surovejším režimom sovietskeho komunizmu. Slobodný Západ namiesto, aby bol pomáhal národom vo sfére sovietskeho vplyvu dostať sa z otroctva a žiť konečne slobodne a ľudsky dostojne, ustúpil a ustupoval zlu a nepravde. Doba, ktorá nasledovala po februári 1948 bola pre nás dobou temna, dobou zúfalstva. Nechceli sme a nemohli sme veriť, žeby sa naše malé národy poddali surovej sile a ztotožňovali sa s heslom Bertranda Rusella: "Better red, than dead". Tradičným heslom našich národov, či to boli vojská Husitov, našich legionárov, lebo slovenských povstalcov a bojovníkov druhej svetovej vojny, bolo vždy "vol' radšej nežit, ako byt' otrokom". Občasné prejavy odporu - odpor robotníkov v Plzni, naši Chartisti, prejavy našich blízkych príbuzných, že ich ani žaláre, nel'udské zachádzanie a popravy - nezbavili viery a túžby po slobode. Táto viera v silu národa, národa Masaryka, Husa, Komenského, Štefánika, Horákovskej, gen. Piku a pluk. Šveca prehovorila jasnou rečou, že chce slobodu, že chce rešpektovanie ľudských práv, že chce uznanie práv na sebaurčenie v "Pražskej Jari".

Sloboda bola surovou silou komunistických armád pošliapaná. Koreň nášho národného odporu a túha po slobode leží hlboko v srdciach všetkých našich ľudí, ktorí nezradili a neprestali milovať svoju rodnú, krásnu zem, trvá a bude živým pokiaľ národ sám bude žiť a jedného dňa vyrazí v jednotný, silný, neodolateľný odpor proti nepravde a tyranii. Verím, že to príde. V hustej tme, ktorá nás obklopuje sa začínajú objavovať trhliny, začíná svitať, prenikať svetlo nového dňa, len držať pokope, pracovať svorne, nezradzovať a nerozkladať. Vziať si príklad z pol'skej solidarnosti. Národ zjednotený, národ odhodlaný brániť slobodu a pravdu nemože byť ztotožnený. Keby sa porobené národy vzpomali a začali bojovať svorne pre spoločnú vec a spoločný cieľ, odložili svoje menej dôležité záležitosti, často vyvolané a zveličované komunistickou propagandou bol by to skorý koniec nenávidenej éry sovietskeho komunizmu.

KONFERENCIA O T. G. MASARYKVI V CHICAGU

Letos v září tomu bude padesát let, co zemřel první prezident Československé republiky, T. G. Masaryk. V upomínce na toto výročí uspořádalo oddělení slovanských jazyků a literatur na univerzitě v Chicagu ve dnech 11. a 12. května vědeckou konferenci na téma Tomáš Garrigue Masaryk a československá kultura a historie. Konference se zúčastnil také profesor dr. Mojmir Povolný, předseda výkonného výboru Rady svobodného Československa, jenž

ve své zprávě o konferenci uvádí: Hlavní zásluhu má dr. František Švejkovský, profesor české literatury na univerzitě v Chicagu, který našel pro uspořádání konference významnou podporu u Čs. národní rady americké, u Rady žen svobodného Československa a u Masarykovy oblasti Čs. národní rady v Detroitu. Pro konferenci nemohlo být ve Spojených státech příhodnějšího místa než univerzita v Chicagu: Masaryk na ní přednášel v roce 1902, dr. Edvard Beneš na ní našel útočiště po Mnichovu v akademickém roce 1938—1939 a z chicagské univerzity zahájil druhou čs. zahraniční akci. Na této univerzitě studovalo mnoho čs. studentů-uprchlíků po roce 1948, nemluvě o tom, že to bylo učiliště pro syny a dcery velké a činné české a slovenské obce v Chicagu a okolí.

Účastníci konference se zabývali specifickými aspekty Masarykova přínosu československé kultuře a historii, při čemž se na konferenci ukázalo, že Masaryka nelze začlenit do té nebo oné kategorie, nýbrž že teprve souhrnný pohled ukáže celé a velké panorama života tohoto nejvýznamnějšího, největšího a nejslavnějšího muže našich moderních dějin.

Profesor Jaroslav Pelikán, církevní historik světového jména z Yale university, syn slovenského evangelického faráře Pelikána, který byl Masarykovým spolupracovníkem v Americe za první světové války, na pozadí Masarykovy *Světové revoluce* hovořil o jeho koncepci dějin a politiky a svým originálním výkladem udal tón celé konferenci. Na něho navázal profesor Bruce Garber z univerzity státu Nebraska, autor významné studie o straně mladočechů, podrobným výkladem o Masarykově klíčové roli v české politice v letech těsně před první světovou válkou. Gregory Campbell z chicagské univerzity, známý studií o československo-německých vztazích v prvních letech Československé republiky a svými studiemi o první republice, zhodnotil pronikavým způsobem, jak mnoho vděčila československá demokracie Masarykovu prezidentství za úspěchy, kterých v tak krátké době dosáhla. Masarykův vliv na odboj za druhé světové války osvětlil profesor Radomil Luža z Tulcane university v New Orleansu, přímý účastník onoho zápasu. O Masarykově úloze v české vědě a kultuře hovořil profesor František Švejkovský, který se podrobně zabýval Masarykovou teorií kultury a civilizace a jeho přínosem k poslední fázi našeho národního obrození. Profesor F. Kolega z Rooseveltovy univerzity v Chicagu osvětlil Masarykův vztah k zakladateli sociologického studia Augustu Comtovi. Málokrát otázka rozvířila českou a později československou veřejnost jako dlouhodobá debata mezi Masarykem a Pekařem a Gollovou historickou školou o českých dějinách a jejich smyslu. Profesor Josef Anderle z univerzity státu Severní Karolína ve své přednášce s kritickou sympatií

zhodnotil hlavní témata tohoto velkého vědeckého, filozofického a nakonec politického sporu. O celoživotním Masarykovu zájmu na Rusku pojednala profesorka chicagské univerzity Anna Liza Krone a její rozbor Masarykovy knihy *Rusko a Evropa* podal důkaz, jak vlivná je dosud tato studie pro všechny, kdo se vážně zabývají ruským a nyní sovětským problémem. Účastníci konference s pohnutím sledovali přednášku vyslance dr. Jána Papánka, kterou za něho, chorého v nemocnici, přečetla jeho paní Betka. Její téma bylo Masaryk a Slovensko. Závěrem Vlasta Vrázová, dcera cestovatele Vráze, obětavá krajaňská spolupracovnice a dlouholetá sekretářka Čs. národní rady americké, nadšeně vzpomenula účasti amerických Čechů a Slováků na Masarykově zahraniční akci za první světové války, na jejich nesnázích a konečném úspěchu. *České Slovo*

PŘÍSNĚJŠÍ POSTUP ÚŘADŮ VŮČI UPRCHLÍKŮM

Mnozí čs. občané, kteří doma pomýšlejí na odchod do exilu, žijí v mylné představě, že přejezdem hranic se stanou politickými uprchlíky, jestliže se za ně prohlásí. Domnívají se, že o tom, kdo je politický uprchlík rozhodují jen oni sami. Nic takového ovšem nikdy nebyla pravda. Pojem politického uprchlíka je přesně definován a mezinárodně uznáván od roku 1951. Politickými uprchlíky jsou lidé, kteří byli ve vlasti pronásledováni (anebo měli oprávněné obavy z pronásledování) pro svou náboženskou víru, rasový či národnostní původ anebo odlišné politické smýšlení. Těmto podmínkám vyhovuje velice málo uprchlíků, kteří nyní přicházejí do svobodného světa. Je sice pravda, že svobodné státy na Západě vykládaly ustanovení o politických uprchlících v minulosti často podle svých potřeb, někdy přísněji, jindy blahovlnně. V době nedostatku pracovních sil býval uznáván za politického uprchlíka — a dostal azyl — každý, kdo chtěl pracovat. To byl důvod, proč nebyl zamítnut azyl nikomu z čs. uprchlíků, kteří přišli do Spolkové republiky Německo kolem roku 1968.

Dnes je ovšem situace zcela jiná. V této době úřady zavádějí mnohem přísnější postup vůči uprchlíkům. Brání se jejich přílivu — a to platí především o značném počtu uprchlíků z Ásie a z Afriky. Brání se uprchlíkům, protože v některých státech je nezaměstnanost.

Třetím důvodem, proč — například Spolková republika Německo — zavedla od loňska praxi při udělování azylu, je chování uprchlíků samých. Nezajímá nás, jak si počinají polští či maďarští uprchlíci. Nejsou nám ovšem ani zdaleka lhostejní naši uprchlíci z Československa. A opravdové čs. exulanty v Německu a vůbec ve světě musí přímo urážet postup mnohých nových čs. uprchlíků. Těch, kteří zároveň s podáním žádosti o azyl zajíždějí na čs. konzulát v Bonnu a tam si zařizují úpravu vztahů k režimu, z něhož před několika málo dny utekli.

Je to paradoxní situace. Na německých úřadech vysvětlují, proč museli opustit Československo, jaká utrpenství jim tam hrozila. Na čs. zastupitelských úřadech vysvětlují, proč si chtějí upravit poměr. Nejnověji se v řadách čs. uprchlíků dokonce rozšířila pověst, že čs. zastupitelské úřady přednostně vyřizují žádosti o úpravu vztahů k republice, jestliže byly podány dříve, než žádost o azyl nebo o emigraci. Samozřejmý následek takového počinání vede šmahem k

zamítání azylových řízení, jak to nyní mnozí uprchlíci ve Spolkové republice na vlastní kůži pocítují. Tím spíše, jak uvádějí západoněmecké úřady, že čs. uprchlíci přicházejí do Německa jako turisté s pasem a se všemi doložkami. Kdyby byli na černé listině režimu, doložky by nikdy nemohly dostat. Západoněmecké úřady je prostě za politické uprchlíky nepovažují a odmítají jim udělit azyl. Pravda, do Československa je nevracejí, dávají jim povolení k pobytu, ale za nepříznivějších podmínek.

Uprchlíků, kteří utíkají do Německa ve vlaku, jsou stovky. Nesporných uprchlíků, kteří jdou přes hranice pěšky, je za rok asi dvacet pět. Uprchlíků, kteří — i když prchají do Německa vlakem — mají opodstatněné důvody k žádosti o azyl, je jistě víc, než uvádějí západoněmecké úřady. Dostat potřebné doložky (získat v Československu pas není obtížné) ještě ani zdaleka neznamená, že jde o osobu, která nebyla pronásledovaná nebo neměla obavy z pronásledování. Kromě toho vládne v Československu ještě víc korupční režim: dá se koupit všechno, i výjezdní doložka. Může si ji koupit i ten, kdo na nějaké černé listině je, rozdíl je v tom, že musí zaplatit víc.

Před několika málo dny přicházeli uprchlíci z Československa a v upřímném rozhovoru odůvodňovali odchod z republiky přízpusobeným příslovím "Všude dobře, tak co doma". Tehdy ovšem nenaráželi na konkurenci uprchlíků z Ásie a Afriky, úřady pro ně měly pochopení a azyly udělovaly. Nyní je situace zcela opačná. To by si měli uvědomit všichni, kteří doma pomýšlejí na exil, a také ti, jichž se na exil budou ptát lidé z Československa. Nikdo nesmí posuzovat nynější, docela jinou situaci, podle svých osobních zkušeností z minulých let. *České Slovo*

Zasedání výkonného výboru Rady svobodného Československa

Nově zvolený výkonný výbor Rady svobodného Československa se sešel na ustavující schůzi v New Yorku 2. května 1987.

Předseda Mojmír Povolný podal zprávu o činnosti Rady za období od zasedání zastupitelstva v prosinci 1986, zejména o zásazích RSČ ve věci lidských práv na vídeňské Konferenci o bezpečnosti a spolupráci v Evropě a proti persekuci Jazzové sekce, faráře Jana Duse a katolického aktivisty Petra Pospíchalá.

Hlavní část zasedání byla věnována referátům místopředsedy výkonného výboru Dr. Martina Kvetku o situaci v Československu a generálního tajemníka Dr. Jiřího Horáka o vývoji v Sovětském svazu.

V první části se jednalo o občanských iniciativách v Československu, zejména o Chartě 77 a deseti letech její činnosti, jakož i o Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS). Výbor uvítal výzvu Charty 77 k československým občanům jako počátek nové fáze její činnosti v druhém desetiletí. Rada svobodného Československa oceňuje těžké podmínky, za kterých Charta 77 od svého založení působí. I když s každým krokem Charty ne vždy souhlasí, RSČ odmítá paušální kritiku z některých míst československého exilu, která poškozují naši zahraniční akci a objektivně podporuje postoj československého komunistického režimu vůči této obětavé občanské iniciativě.

Dále se výbor zabýval vývojem v Sovětském svazu, jeho dopadu na situaci v Československu a návštěvou Gorbačova v Praze a Bratislavě. Na závěr debaty se výkonný výbor usnesl na této resoluci:

RESOLUCE RADY SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA

Výbor Rady svobodného Československa rokoval na své schůzi dne 2. května v New Yorku o situaci v Československu před a po Gorbačovově návštěvě a usnesl se na tomto prohlášení.

Konstatoval, že návštěva představitele sovětského režimu byla vhodnou příležitostí pro československé občany demonstrativně a spontánně projevit odpor a nesouhlas s politikou KSČ a jejím neostalinským vedením a vyjádřit pravé tužby Slováků a Čechů po změnách a reformách jakož i po obnově nezávislosti, svobody a demokracie v naší vlasti.

Výbor Rady svobodného Československa očekává, že nově vzniklá situace poskytne více prostoru pro občanskou iniciativu, ještě více izoluje Husákův režim a postaví jej pod rostoucí tlak. Výbor si přeje a věří, že občanská iniciativa úspěšně poroste.

Tisková informace Československého sdružení v Kanadě

Ve dnech 16. a 17. května 1987 byl v Torontě XXXIX. kongres Československého sdružení v Kanadě. Kongresu se zúčastnili delegáti a členové Sdružení z celé Kanady. První část kongresu byla již tradičně věnována vědecké panelové diskusi, letos na téma Rodina imigrantů v Kanadě. V panelové diskusi vystoupily prof. Nancy Mandel z York University, Toronto, dr. Alexandra Fic ze St. Catharines, prof. dr. Jarmila Horná z University of Calgary a PhDr. Eva Zítková z Vancouveru, které se zabývaly psychologickými a sociologickými aspekty imigrace, postavení ženy a rodiny v této situaci, problému úzkosti u imigrantů a pod. Panelové referáty i diskuse k nim byly mimořádně kvalitní a úspěšné. Referáty byly předneseny v angličtině a budou pro širší potřeby těch, kteří pracují s nově příchozími do Kanady, v nejbližší době Československým sdružením v Kanadě vydány tiskem.

Tento kongres byl kongresem volebním. Na vlastní žádost již na místo předsedy Sdružení nekandidoval dlouholetý předseda Jiří George Corn, F.C.A., který je nyní velmi zaměstnán svou činností jako president CEC.

Mr. J. G. Corn pracoval ve Sdružení aktivně 35 let a byl jedním z těch, kteří organizaci vybudovali nejen po stránce strukturální, ale i kvalitní. Za dobu své aktivní činnosti se stal pro mnohé, kteří přišli do Kanady v roce 1968 a po něm personifikací Sdružení a jeho jméno se navždy stalo součástí nejen života Kanadčanů českého a slovenského původu, ale i osobností, která pomáhala budovat multikulturní Kanadu.

Předsedou Československého sdružení v Kanadě byl na další dvouleté volební období zvolen Mr. Miloš Šuchma z Ottawy.

Seznam členů a činovníků nového výboru spolu s adresami a telefonními čísly je připojen.

Jan Hásek, M.A. Public Relations Officer

Roční předplatné Věstníku — \$5

XXXIX. kongres Československého sdružení v Kanadě, který se sešel ve dnech 16. a 17. května 1987, se usnesl na této resoluci: RESOLUCE č. 1

1. Kongres konstatuje, že základním problémem naší doby je boj demokracie s komunismem. V tomto boji stojí Československé sdružení pevně na straně demokracie.

2. Kongres vyslovuje dík kanadské vládě za její podporu lidských práv všude ve světě, ale domnívá se, že tato podpora by měla mít systematictější charakter s vědomím další perspektivy. Neměly by být podporovány marxistické a prosovětské režimy v zemích třetího světa.

3. Kongres se domnívá, že nacističtí a ostatní váleční zločinci mají být spravedlivě potrestáni. Varuje však před nekritickým přijetím důkazů ze stran komunistických zemí, které jsou vždy politicky motivovány a často podvrženy. Kongres se domnívá, že by měli být potrestáni i ti váleční zločinci, kteří byli např. zodpovědní za zavraždění polských důstojníků v Katyně.

4. Kongres upozorňuje na situaci disidentů v Československu. Zatím co v ostatních socialistických zemích lze pozorovat jistá relativní zlepšení v otázce lidských práv, procesy v Československu pokračují, o čemž svědčí potvrzení rozsudku nad Jazzovou sekcí a vězněním Jana Duse, Petra Pospíchala, bratří Woňkových a dalších bez soudních rozsudků.

5. Kongres se domnívá, že dvojí občanství bývalých občanů komunistických zemí reprezentuje nebezpečí pro kanadskou bezpečnost a žádá, aby tato otázka byla vyřešena změnou zákona o kanadském občanství.

RESOLUCE č. 2

Kongres konstatuje, že Jiří Corn, dlouholetý předseda a funkcionář Československého sdružení, se vynikajícím způsobem zasloužil o Československé sdružení. Tím se nesmazatelně zapsal nejen do historie Československého sdružení v Kanadě, ale i do historie Kanady.

Kongres mu jménem všech členů Sdružení vyslovuje hlubokou vděčnost a doufá, že i v budoucnu se bude moci spolehnout na jeho radu a pomoc.

Podepsána resoluční komise XXXIX. kongresu Československého sdružení v Kanadě za předsednictví dr. Stanislava Reiniše.

Z Čapkova díla "Zahradníkův rok — Léto"

Růže a floxy, helenium, coreopsis, denívka, mečík, zvonky a oměj a oman a rojovník a kopretina — bůh zaplat', ještě dost toho kvete na ty špatné poměry. Pořád něco kvete a pořád něco odkvétá; pořád abys odstříhoval odkvetlé stvoly bruče (ke květinám, nikoli k sobě): "Taky už je s tebou amen."

Hled'te tyhle květiny, ono to je opravdu jako ženy: tak krásné a svěží, oči bys na tom nechal a nikdy se nedohleďš té krásy, něco ti vždycky ujde, bože, když ona každá krása je taková neúkojná; ale jakmile to začne odkvětát, tu já nevím, tak nějak si přestanu dávat na sobě záležet (já mluvím o květinách), a kdyby chtěl být člověk hrubý, řekl by že vypadají jako cumploch. Jaká škoda, má líbezná krásko (já mluvím o květinách), jaká škoda, že tak mjíj čas; krása přechází a jen zahradník trvá.

Zahradníkův podzim začíná už v březnu: první odkvetlou sněženkou.

125 roků Sokola

Letos Sokol oslavuje 125. výročí svého trvání. Byl založen v Praze roku 1862.

Byl založen muži, kteří si vzali za úkol obrodit český národ, probudit jejich národní hrdost a sebevědomí. Na celém světě nenajdeme žádnou jinou organizaci, která by tak úspěšně spojovala všechny generace a vytčeným cílem — výchovy tělesné a mravní.

Sokol v Československu procházel těžkými roky za doby světových válek a nyní znovu, když Ruskem ovládnuté Československo zakázalo Sokol.

Sokolská myšlenka žije v zahraničí, kde Sokolové našli svůj druhý domov. V USA se Sokol ujal před dlouhými léty a kde žijí Čechoslováci, tam také je Sokol.

Sokol žije a má úspěchy po celém světě, ve Francii, Anglii, Německu, Rakousku, Austrálii, atd.

Všechna práce v jednotách i ústředích je konaná dobrovolně, každý koná svoji práci s vědomím, že pracuje pro svůj národ a svůj ideál.

Zpráva o výsledku otevřené soutěže o výtvarné řešení českého slabikáře a o povolání autorů, kteří ho mají vytvořit

Porota soutěže ve složení Jiří Kolář, předseda (Paříž), Eva Janoškova (Kolín nad Rýnem) a Čeněk Pražák (Dittingen) posoudila na tři desítky soutěžních kompletů a řadu dílčích prací, došlých Rakouskému státnímu nakladatelství z celého světa. Vzhledem k závažnosti a jedinečnosti úkolu požádala pak dvě účastnice o zaslání doplňujících návrhů a tři další výtvarníky, by se zúčastnili mimo soutěž. Po pečlivém uvážení, kde se nejslibněji rysuje spojení uměleckého projevu s pedagogickým zřetelem, rozhodla se udělit druhou cenu (DM 2000) paní Jiřině Marton z Toronta a třetí cenu (DM 1000) paní Angele Arnet z New Yorku.

Obě ceny, vypsané nadací Charty 77 ve Stockholmu, budou autorkám ihned poukázány. První cena nebyla udělena.

Současně vyzvala porota jednomyslným rozhodnutím Miro Wagnera (45), aby se ujal výtvarné výzdoby slabikáře. Malíř a grafik z Prostějova, žijící od své emigrace v roce 1977 v Düsseldorfu, úkol přijal. Porota vyslovila přání sledovat průběh práce.

Porota děkuje všem účastníkům soutěže doma i ve světě za to, že pochopili její význam, a upozorňuje na soutěžní podmínku, že díla zůstanou prozatímně v archivu Rakouského státního nakladatelství jako trvalá dokumentace projektu. Nakladatelství a Nadaci Charty 77 pak porota doporučuje, aby použily ukázek z příspěvků ostatních zúčastněných výtvarníků při propagaci nového slabikáře.

Spisovatel Pavel Kohout — jako Rakouským státním nakladatelstvím pověřený editor — požádal doktora Jiřího Grušu (49), aby se autorsky ujal literární stránky nového českého slabikáře. Básník a spisovatel, mimo jiné autor románu "Dotazník", vyznamenaného cenou Egona Hostovského, byl v roce 1981 zbaven československého občanství a žije nyní v Bonnu.

Básník i výtvarník už zahájili práci s tím, že v červnu a v listopadu t.r. seznámí s dílčími výsledky editora i členy poroty výtvarné soutěže. Vedle pedagogické části bude knihu tvořit i základní čítanka, jejímž záměrem bude

poskytnout dětem nejlepší texty, jim určené, a seznámit je přitom s čelnými českými spisovateli posledních sto padesáti let.

Autoři, jejich spolupracovníci i Rakouské státní nakladatelství chtějí vynaložit všechny síly, aby nový slabikář, jehož distribuce bude nabídnuta všem českým exilovým nakladatelstvím, knihkupectvím a spolkům, sloužil českým dětem doma i ve světě už od podzimu 1988. Po šesti letech příprav, diskusí a jednání vstupuje tak projekt — za finanční pomoci Nadace Charty 77 ve Stockholmu — do závěrečné etapy.

S přátelskými pozdravy, s díkem za dosavadní podporu a se žádostí o uveřejnění,

*Dr. Othmar Spachinger, Cheflektor
Österreichischer Bundesverlag*

Vídeň v březnu 1987 Schwarzenbergstrasse 5, A 1010 Wien

LÉTA S WALDEMAREM

VLADIMÍR KRÍŽ:

Na počátku šedesátých let se v Československu objevila nová hvězda pěveckého nebe, která se začala rychle prosazovat a získávat další a další příznivce. A zpěvumilovné občanstvo se v té době začalo dělit na dva tábory — přívržence Karla Gotta a Waldemara Matušky. Sympatický Waldemar, vousatý mládenec s kytarou, si brzy získal sympatie všech. Byl přirozený, nic nepředstíral, nedělal pózy. A stal se idolem tehdejších kluků a dívek, kterým zpíval ze srdce o kovbojích a námořnících, o touze po vzdálených zemích.

Ale také prosté lidové písničky, které v jeho podání dostávaly drsný i něžný tón, v němž bylo vychutnání života s jeho radostí i bolestmi — písně, které zněly jako dávné pohlazení.

Waldemar Matuška se brzy objevil i ve filmu — hrál a zpíval v roli vojáka ve smutné komedii "Kdyby tisíc klarinetů", v níž se zbraně vojáků jedné posádky náhle na jediný den promění v hudební nástroje. Zahrál si roli zpívajícího lupiče spolu s Oldřichem Novým ve filmu "Fantóm Morriswillu" a dalších filmech. A samozřejmě k tomu neschetná vystoupení v televizi i na koncertech po celé republice i v zahraničí... Ale to už se mezitím na pultech prodejen knih v Československu objevila knížka "To všechno odnes čas...", v níž Waldemar Matuška popisuje své začátky, a později i druhá kniha s nádhernými líceními zpěvákových zážitků na cestách po světě.

Zvykli jsme si na to, že jeho hlas se stal stálou součástí české kultury, že nám doma přinášel radost a potěšení. Když jsme v roce 1984 odešli z Československa, vezli jsme s sebou na kazetách nahrávky jeho písní.

Slyšeli jsme pak jeho hlas i z československého rozhlasu při pobytu v Rakousku a čekání na odlet do Ameriky. A bylo nám jasné — pokud nám z československé kultury bude na vzdáleném kontinentu něco chybět, bude to právě tento zpěvák. Ale Waldemar Matuška, který nás nikdy nezahlasil, jako by i tentokrát chtěl zůstat s námi. S překvapením jsme se dozvěděli, že z významných představitelů naší kultury právě on se nyní odváží dát naplno doma najevo, co si o něm myslí. Pověděl pravdu o tom, jak nelze žít v nesvobodě a zvůli.

Svým rozhodnutím k odchodu a životu mezi námi ve svobodném světě, dal políček systému, který upírá lidem právo k cestování, svobodnému projevu, opozici. Až z jeho

úst jsme se nyní dozvěděli, jak i on sám byl sledován, jak ho doma udávali, cenzurovali jeho projevy při koncertech, jeho písničky.

Kdysi ještě v Československu, v Jihlavě, jsem byl na jeho koncertu. Nyní jsem měl po letech znovu příležitost setkat se s ním v Redwood City, kde nám mohl svobodně zpívat i vyprávět. A tak jsme znovu s Waldemarem — a doufám že tomu tak zůstane “na věky věků”. Protože ho máme rádi teď ještě víc — a těšíme se na všechny jeho písně, desky, vyprávění, které nám v budoucnu přichystá.

Věstník Sokol — San Francisco

Z DOMOVA

- Plačů nad Clementisom, ktorého obesili. V nakladateľstve Novinár vydali obsiahlu štúdiu Z. Holotíkovej pod názvom: Publicista Vladimír Clementis. V knihe vraj autorka nič nezľahčuje, neobchádza a nezamlčuje a zprezdáva čitateľa životom Clementisa od začiatku jeho politickej kariéry “až po jeho tragickú smrť v roku 1952.”

- Noví funkcionári v mládeži nanútenej organizácii: Socialistického zväzu mládeže na Slovensku. Predseda J. Ďurica, podpredseda Ján Kovár, tajomník Milan Murgaš a šéfredaktor denníka Smeny Ľubomír Chorvatovič.

- Bratislavské Nové slovo prinieslo 10. decembra článok o NEP-o novej hospodárskej politike, ktorú Lenin zaviedol v roku 1924 pre ťažkosti, v ktorých sa ocitla jeho boľevická revolúcia. Článku dali nadpis: NEP — ústup v záujme postupu. Je to príklad pre terajšiu prestavbu hospodárskeho mechanizmu?

- Csemadok — Kultúrny zväz maďarských pracujúcich v Československu bol prijatý znovu do Národného frontu na Slovensku. V dňoch 11. a 12. apríla bude mať XIV. valné zhromaždenie v Bratislave a podľa posledných správ má už 90 tisíc členov v 524 miestnych organizáciách. Od XIII. valného zhromaždenia pribudlo 13 nových miestnych organizácií, takže možno povedať, že už má miestne organizácie vo všetkých obciach a mestách, kde žijú Maďari.

- Na zasadnutí predsedníctva ÚV KSČ 12. marca konštatovali, že KSČ má nateraz 1,703.236 členov.

- Významný slovenský hudobný skladateľ Ján Cikker skomponoval už deviatu operu. K tejto deviatej si vzal námet hry bratov Čapkovcov: Zo života hnyzu. Opera vraj vyznieva ako oslava ľudskej dobroty.

- Jakeš do čela KSČ. Za sovietskych návštev sa zjavne ukázalo, že prvé husle v orchestru gangu KSČ preberá Jakeš a že je to už len otázka krátkeho času, kedy sa stane vedúcou osobnosťou KSČ i formálne. *Naše Snahy*

Zahájení letní sezóny koncertů v Grant Parku — Chicago — 1987

Letošní letní období bylo zahájeno v sobotu 27. června skladbou Ellen Taafe Zwilich, která byla odměněna Pulitzerovou cenou a Beethovenovou Symfonií čís. 9 za řízení Mistra Zdeňka Mácala.

Koncerty v Grant Parku v James C. Petrillo Shell (Jackson Blvd. & Columbus Dr.) jsou velmi oblíbené. Poslech hudby světových skladatelů pod širým nebem je nezapomenutelným zážitkem.

S velkou radostí oznamujeme našim čtenářům, že Mistr Zdeněk Mácal je již po třetí hlavním dirigentem těchto

koncertů. Mistr Zdeněk Mácal patří k mladší dirigentské generaci (narozen 1936 v Brně). V roce 1968 po osudných událostech našeho národa, opustil Československo. Od té doby ve svobodném světě si vydobyl významné ocenění a postavení. Diriguje nejvýznamnější světové orchestry a šíří hudbu slavných skladatelů našeho národa za hranicemi naší rodné země.

Letošního roku uslyšíme v Grant Parku pod jeho taktovkou 13 koncertů. V pátek 3. července dirigoval v Chicagu proslavený “Independence Day Concert”, po němž vždy následují pohádkové ohňostroje. “Independence Day Concert” byl letošního roku v Chicagu pořádán po desáté, takže i v tomto smyslu je to koncert jubilejní. Během letošní letní sezóny Mistr Mácal diriguje díla světových hudebních skladatelů; ukončuje ji však hudbou českou: Bohuslav Martinů “Otvírání studánky” (ve středu 26. srpna a pátek 27. srpna) a celovečerním Dvořákovým koncertem (sobota 29. srpna a neděle 30. srpna): Overtura Karneval, Cellový koncert, Symfonie čís. 8. *Z Hlasu Národa*

Lendl americkým občanem?

Po Martině Navrátilové stane se další světový československý tenista americkým občanem, a to za stejných okolností — mimořádným nařízením amerického kongresu. Kongresman Stewart B. McKinney ze státu Connecticut podal příslušný návrh a mimo jiné ve svém projevu uvedl, že Ivan Lendl, žijící v jeho volebním distriktu od roku 1981 ztrávil od té doby ve své vlasti pouhých dvacet dní. Že se Lendl zamiloval do Spojených států hned při svém prvním zájezdu v roce 1979, ještě nemluvil tehdy anglicky a že od těch dob mnohokrát jako tenista bezplatně hrál pro celou řadu amerických charitativních organizací, jako Velcí Bratři a Velké Sestry, Nadace pro výzkum leukémie, Zvláštní Olympiáda apod. Účastnil se také řady akcí místního významu — pro Greenvillešskou policii a požárníkův sbor, staré občany a řadu škol.

Lendl, uvedl kongresman McKinney, by rád reprezentoval Spojené státy na mezinárodních tenisových závodech, jako je Davis Cup a jiné a, jestliže bude na příští Olympiádě dovoleno hrát profesionálním tenistům, rád by se jí účastnil za USA. O americké občanství žádá Lendl “z důvodů filosofických a osobních”.

O politických se nezmiňuje. Americké občanství nepochybně dostane. *Americké Listy*

Sedmdesát pět let profesora H. Gordona Skillinga

Předseda výkonného výboru Rady svobodného Československa blahopřál profesorovi H. Gordonu Skillingovi, členu profesorského sboru Torontské university k jeho sedmdesátým pátým narozeninám. Profesor Skilling svou činností a publikacemi přispěl velkým dílem k tomu, že byl západní svět seznámen s útlakem Čechů a Slováků komunistickým režimem.

Distriktní svaz českých katolíků

The Cleveland District Alliance of Czech Catholics is sponsoring the 66th Annual “Czech Catholic Day” on Sunday July 19, 1987. The religious, cultural, and social event will begin with a Concelebrated Czech Mass at Our Lady of Lourdes Catholic Church, East 55th and Hamm Ave., at 11:00 A.M. This will be followed by a Dinner,

Dance, and Folk Dance Presentation beginning at 12:30 P.M. at Czech Karlin Hall, 5304 Fleet Ave., Cleveland, Ohio.

The menu includes Pork, Dumpling, and Sauerkraut, and Czech Sausages by Václav Sorejs. Dinner reservations may be had by contacting Ann Cisar at 641-0714.

Emil Hronek and the Karlin Brass Band will play for dancing beginning at 2:00 P.M. A cultural program and folk dance performance will begin at 3:00 P.M. Folk Dance groups include "Travnica" Slovak Ensemble, Sokol Greater Cleveland Czech Folk Dancers, and Metamora, Ohio Moravian Dancers.

The Cleveland District Alliance of Czech Catholics has been in existence since 1917 and is the coordinating unit of all Czech Catholic activity in the Greater Cleveland Area. It is made up of individual members plus representatives of all Czech Catholic Parishes and Organizations in the Greater Cleveland area.

President is Václav Hyvnar of University Heights. Secretary is Frank Soukup of Maple Heights. Mr. Soukup may be reached for information and details at 663-8944.

Thanks, *Joe Kocab, Publicity 883-4760*

LISTING OF RADIO PROGRAMS IN YOUR NATIVE LANGUAGE

Your Favorite Czech Melodies — Zdeněk & Evelyn Pražák

Sun. 10:30—11:00 a.m. — WERE 1300 AM

Czech Voice of Cleveland — Václav Hyvnar

Thurs. 6:00—7:00 p.m. — WCSB 89 FM

Slovak Cultural Club — Joseph Valencik & Johanna Oros

Sun. 8:05—9:00 A.M. - WERE 1300 AM

Slovak Cultural Radio Club — Vladimír Mlýnek & Gerald Mlýnek

Sun. 4:05—5:00 — WCPN 90.3 FM

Czech Voice of Cleveland — Joe Kocab

Sun. 5:05—6:00 p.m. — WCPN 90.3 FM

Sun. 7:00—8:00 a.m. — WBBG 1260 AM

Pocta dobrovolným pracovníkům ČSNRA

Členové odbočky dr. M. Horáková a Západní předměstí spojili svoji schůzi se slavnostním obědem v restauraci Klas v Ciceru, Ill., kde poctili tři významné členy A. Sunta, E. Rohelovou a B. Riedlovou. Naši tři dobrovolníci dali Radě řadu let neúnavné práce s vysíláním Věstníku a Am. Bulletinu, také adresováním a vysíláním pozvánek na plesy a jiné události. Sestra Vrázová promluvila o jejich zásluhách a předala jim "Čestné uznání Rady" s červenou růží. Kromě udělení uznání, jsme také oslavili 85. narozeniny bratra Smunta, které měl 13. června.

Po obědě v krátké schůzi sestra Vrázová promluvila o událostech a co Rada již podnikla a také co v budoucnosti podnikne. Bratr Vošáhlík podal finanční zprávu. Dále se jednohlasně usneslo, aby úředníci zůstali stejní, jako minulý rok.

Předsedkyně V. Vrázová, místopředsedkyně O. Kovářová a R. Nehasilová, tajemnice B. Čiháková, pokladník L. Vošáhlík.

Zástupci do Oblastního výboru ČSNRA: V. Vrázová, O. Kovářová, S. Jančík; náhradníci: L. Chlupáčková, M. Strnadová.

Delegáti do českých škol: L. Chlupáčková, A. Svoboda, E. Rohelová, J. Man.

Zástupci na sjezd ČSNRA: L. Vošáhlík, B. Čiháková, S. Jančík; náhradníci: E. Rohelová, A. Svobodová.

Po ukončení schůze jsme si zazpívali české písničky pod vedením bratra Smunta.

Z CHICAGSKÉ OBLASTI ČSNRA

PIKNIK U LAURICHŮ

Odbočka gen. M. Štefánek pořádá svůj výroční piknik pro své členy a jejich rodiny a přátele ČSNRA dne 19. července 1987 u "Laurichů", 1713 East Grand Ave., Lindenhurst, Illinois.

Navštivte krásnou zahradu na jezeře, kde se můžete pobavit se svými přáteli a vykoupat v jezeře. Gril na opékání je k dispozici. Studené nápoje, káva a pečivo je k dostání za malý poplatek. Přineste si lehátka a židle.

Katolický piknik již 9. srpna 1987

Klub Domov spolu se spolkem sv. Vojtěcha a NSČSK a ČKJ pořádají svůj výroční piknik v neděli 9. srpna 1987 ve 12 hodin — poledne — v zahradě č. 1, 29. a DesPlaines Ave., Riverside, Illinois. Všichni jsou vítáni!

Dary in Memoriam

K uctění památky paní Olgy Křížové věnuje
Mr. & Mrs. Štefan Papánek, IL \$100.00
K uctění památky Anny a Ernesta Prokůpek věnuje
Ernestine Prokůpek, NY 7.00

Členské příspěvky a dary odboček

Manhattan-Yorkville odbočka, NY \$ 46.00

Dary na činnost ČSNRA

Mr. & Mrs. Štefan Papánek, IL \$400.00
Mr. Jiří Mikulík, IL 36.00
Mr. Lawrence Molner, NY 21.00
Czech Catholic Union, OH 16.00
Mr. Pospíšil, PA 14.00
Mr. Joseph P. Zacharda, IL 6.00

POZNAMENEJTE SI DEN

16. LEDNA 1988

Representační Ples

ČSNRA CHICAGO

RITZ-CARLTON HOTEL

Žádáme čtenáře, aby nás informovali, zda jejich vnučka nebo známá měla by zájem se stát debutantkou. Přihlášky se přijímají do 15. října 1987. Volejte úřadovnu ČSNRA — tel. 656-1117.

ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejvýhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

V Ě S T N Í K

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

FIRST CLASS MAIL

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

436